

Verinäytteen otto laskimoportista

Ohje päivitetty Infektioiden torjuntayksikön toimesta 14.6.2023

6157-2020-H

Näytteenotossa huomioitavaa

- Laskimoportista voidaan ottaa verinäytteitä, mikäli potilaalta ei perifeerisistä suonista näytettä saada tai se on muuten hankalaa
- Laskimoportti otetaan tällöin käyttöön laskimoporttiohjeen mukaisesti aseptisesti työskennellen
- Laboratoriohoitajat eivät ota näytteitä suoraan laskimoportista, vaan näytteenoton suorittaa potilasta hoitavan yksikön sairaanhoitaja
- Näytettä otettaessa kannattaa laboratorion pyytää hoitaja kuitenkin paikalle, hän tuo näytteitä varten tarvittavat putket ja huolehtii näytteiden oikeasta käsittelystä

HUOM! Katso ohjeet laskimoportin käyttöönotosta ohjeesta:
Laskimoportin käyttö

Laskimoportin käyttö

- Laskimoporttineula asetetaan aina paikoilleen steriilisti!
- Kun neula on paikoillaan, laskimoporttia ja sen ympäristöä sekä infuusioletkustoja käsitellään tehdaspuhtain suojakäsinein.
- Kun neula on paikoillaan laskimoportissa, on laskimoportti huuhtelun jälkeen valmis verinäytteenottoa varten.
- Näytteenoton yhteydessä kannattaa yhdistää laskimoporttiin Caresite-venttiilitulppa TAI kolmitiehanallinen letku ja esim. 100ml NaCl:aa.

Veren aspirointi laskimoportista

- Laskimoporttia huuhdellaan ensin joko NaCl-infuusiolla tai ruiskulla toiminnan varmistamiseksi. (Huuhtelu ad 20ml NaCl:aa).
- Tämän jälkeen verta aspiroidaan portista ruiskuun.
- Laboratoriohoitajan voi pyytää paikalle, jolloin hän huolehtii näyteputkista ja näytteiden käsittelystä.
- Ruiskuna käytetään kumimännällistä 10ml LuerLock-ruiskua.
- Ensimmäiseen ruiskuun aspiroitava veri on ns. *hukkaveri*, jota ei vielä oteta näytteeksi.

Veren aspirointi laskimoportista

- Kun ns. hukkaveri on otettu pois, aspiroidaan portista tarvittava määrä verta ruiskuun.
- Aspirointi tulee tehdä hitaasti ja tasaisesti!
- Näytteenottoa varten kannattaa varata useampi 10ml ruisku.
- Mikäli yksi 10ml ruiskullinen verta ei riitä näytteisiin, voidaan tarvittaessa aspiroida verta laskimoportista peräkkäin useampaan ruiskuun.

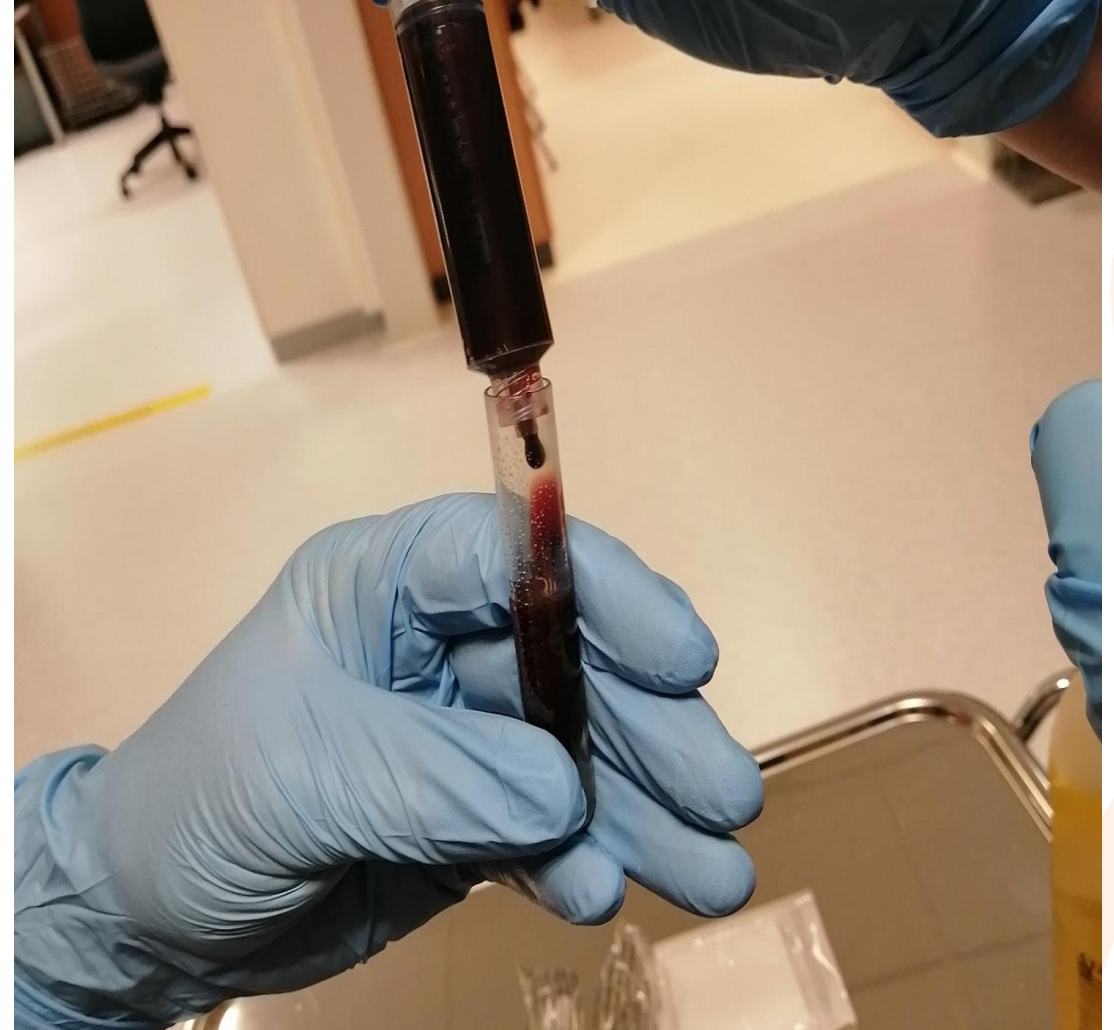

Verinäytteen käsittely aspiroinnin jälkeen

- Näyteverta sisältävän ruiskun voi antaa laboratoriohoitajalle, joka huolehtii näytteen käsittelystä.
- Laboratoriohoitaja huolehtii, että näytteet tulevat niille kuuluviin näyteputkiin ja että näytettä on riittävä määrä

Mikäli laitat ruiskusta veren näyteputkiin yksikössäsi, toimi näin:

- Irrota näyteputkista korkit
- Ruiskuta verinäyte putkiin
- Merkitse avatut putket piirtämällä putken korkkiin musta ympyrä (näin laboratoriossa tiedetään käsitellä putket oikein).
- Muista liimata pyyntötarrat putkiin!

Laskimoportin käsittely veren aspiroinnin jälkeen

- Verinäytteen käsittelyn ajaksi voi laskimoporttiin laittaa infuusion tippumaan.
- Mikäli infuusiota ei ole, laskimoporttia huuhdellaan verinäytteen käsittelyn jälkeen vähintään 40ml:lla NaCl:aa.
- Laskimoportin sulkuun tarvitaan vähintään 20ml:lla NaCl:aa, mikäli porttia ei näytteenoton jälkeen enää käytetä infuusion.

Laskimoportin sulkeminen verinäytteen oton jälkeen

- Laskimoportti suljetaan ruiskuttamalla NaCl:aa ruiskusta (esim. Posiflush) porttiin.
- NaCl:n ruiskutuksessa käytetään ns. pulsoivaa tekniikkaa (huuhdo-tauko-huuhto).
- Kun ruiskussa on nestettä jäljellä n. 1ml, suljetaan porttineulan letkussa oleva sulkija niin, että NaCl:n ruiskutus on edelleen käynnissä.
- Tämän jälkeen neula poistetaan portista pitäen samalla kiinni neulan pyöreästä alustasta, joka lukkiutuu neulan suojaaksi.

Laskimoportin sulkeminen verinäytteen oton jälkeen

- Mikäli avustaja on käytössä, ruiskuttaa hän NaCl:aa laskimoporttiin ja kun sitä on jäljellä. 1ml, toinen hoitaja poistaa neulan portista niin, että ruiskutus on käynnissä.
- Muista edelleen pulsoiva tekniikka!
- Neulanpoistokohtaa painetaan hetken steriileillä taitoksilla.

Laskimoporttia ympäröivän ihon suojaus

- Neulan poiston jälkeen iholle kiinnitetään haavalappu esim. Mepore®.
- Haavalappu annetaan olla paikoillaan vuorokauden ajan ja tämän ajan suositellaan välttämään portin seudun kastelemista, jotta neulankohta ihossa menee umpeen.
- Tämän jälkeen ihoa ei tarvitse suojata.
- Muista kirjata portin toiminta, neulan poisto ja ihon kunto!

